

กระทู้ถามที่ ๐๔๓

สภาผู้แทนราษฎร

๒๒ มกราคม ๒๕๕๑

เรื่อง วินัยของผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ถามนายรัฐมนตรี ดังต่อไปนี้

ประเทศไทยมีผู้ใช้รถจักรยานยนต์เป็นจำนวนมาก เนื่องจากเป็นพาหนะในการเดินทางที่สะดวกและราคาถูก แต่ปัญหาที่เกิดขึ้นคือการขาดวินัยและไม่ปฏิบัติตามกฎหมายของผู้ขับขี่ เช่น การไม่สวมหมวกนิรภัยหรือสวมหมวกนิรภัยที่ไม่ได้มาตรฐาน มีการนั่งซ้อนท้ายรถจักรยานยนต์ถึง ๒ - ๔ คน ต่อคัน การขับขี่เร็วเกินขีดจำกัดของถนนหรือไม่ระวังในเส้นทางคู้ขนาน รวมทั้งการที่มีผู้ขับขี่อีกจำนวนไม่น้อยที่เมาสุราในขณะที่ขับขี่ ซึ่งเหตุการณ์เหล่านี้มีให้เห็นเป็นประจำเป็นการเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุอย่างมาก ทำให้เกิดการสูญเสียชีวิต บาดแผลและบางครั้งเกิดอุบัติเหตุร้ายแรงซึ่งกระทบต่อสังคมโดยรวม จึงขอเรียนถามว่า

๑. รัฐบาลจะมีมาตรการใดที่ทำให้ผู้ขับขี่และผู้โดยสารซ้อนท้ายรถจักรยานยนต์ต้องสวมหมวกนิรภัยทุกครั้งเป็นปกตินิสัยในขณะที่ขับขี่อย่างจริงจังและต่อเนื่อง ขอทราบรายละเอียด

๒. รัฐบาลจะมีมาตรการเด็ดขาดเกี่ยวกับกรณีการขับขี่รถจักรยานยนต์ที่มีผู้ที่นั่งซ้อนเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด รวมทั้งการที่ผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์เมาสุราในขณะที่ขับขี่อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

๓. รัฐบาลจะมีมาตรการเด็ดขาดและต่อเนื่องเพื่อแก้ปัญหากรณีผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ในช่องทางด้านขวาของถนน หรือไม่ระวังเส้นทางคู้ขนาน อย่างไร

ขอให้ตอบในที่ประชุมสภา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

วิชาญ มินชัยนันท์

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

กรุงเทพมหานคร

คำตอบกระทู้ถามที่ ๐๔๗

ของ นายวิชาญ มินชัยนันท์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
เรื่อง วินัยของผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์

ข้าพเจ้า นายสมักร สุนทรเวช นายกรัฐมนตรี ขอตอบกระทู้ถาม เรื่อง วินัยของผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ ของท่านสมาชิกผู้มีความสนใจ ดังนี้

คำตอบข้อที่ ๑

สำนักนายกรัฐมนตรีได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการศูนย์อำนวยความสะดวก ทางถนนตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๖ และได้มีการปรับเปลี่ยนผู้อำนวยการศูนย์ ตามวาระการบริหารราชการของรัฐบาลแต่ละชุดตลอดมา จนถึงปัจจุบัน มีรองนายกรัฐมนตรี (นายสหัส บัณฑิตกุล) เป็นผู้อำนวยการศูนย์ ซึ่งศูนย์ดังกล่าวนี้ได้กำหนดยุทธศาสตร์การบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มงวด มาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๖ และต่อเนื่องมาโดยมอบหมายให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติกวดขันจับกุมการกระทำความผิด ดังนี้

๑. รถจักรยานยนต์ที่ผิดกฎหมาย
๒. ผู้ขับขี่และผู้โดยสารรถจักรยานยนต์ที่ไม่สวมหมวกนิรภัย
๓. ผู้ขับขี่รถในขณะเมาสุรา
๔. ผู้ขับขี่ที่ไม่มีใบอนุญาตขับขี่
๕. ผู้ขับขี่รถยนต์ที่ไม่คาดเข็มขัดนิรภัย
๖. ผู้ขับขี่รถเร็วเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด

สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้สั่งการให้หน่วยปฏิบัติที่เกี่ยวข้องจับกุม ผู้ที่กระทำความผิดดังกล่าวโดยเคร่งครัดตั้งแต่วันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๔๖ เป็นต้นมา สำหรับผู้ขับขี่หรือผู้โดยสารรถจักรยานยนต์ที่ไม่สวมหมวกนิรภัยต้องระวางโทษปรับไม่เกิน ๕๐๐ บาท ตามมาตรา ๑๒๒ และ ๑๔๘ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และได้ออกข้อกำหนดเรื่อง การบันทึกคะแนน อบรม ทดสอบผู้ขับขี่ที่กระทำความผิด และการพักใช้ใบอนุญาตขับขี่ (ฉบับที่ ๓) เมื่อวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ โดยได้กำหนดให้ผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ที่ไม่สวมหมวกนิรภัย ถูกบันทึก ๑๐ คะแนน ในแต่ละครั้งที่มีการกระทำความผิดฐานดังกล่าว ผู้ขับขี่จะถูกสั่งยึดใบอนุญาตขับขี่ครั้งละไม่เกิน ๖๐ วัน หากผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์กระทำความผิดนี้ตั้งแต่ ๒ ครั้งขึ้นไปภายใน ๑ ปี นับแต่วันที่กระทำความผิดครั้งแรก ผู้ขับขี่รายนั้นจะต้องเข้ารับการอบรมและทดสอบ

เมื่อทดสอบผ่านแล้วจึงจะได้รับใบอนุญาตขับขี่ขึ้น หากผู้ขับขี่รายนั้นถูกบันทึกคะแนนรวมเกินกว่า ๖๐ คะแนน ภายใน ๑ ปี นับแต่วันที่กระทำความผิดครั้งแรก ผู้ขับขี่ดังกล่าวจะถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตขับขี่ครั้งละไม่เกิน ๙๐ วัน

ในปัจจุบันได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๐ เป็นต้นไป ได้กำหนดห้ามมิให้ผู้ใดขับขี่รถจักรยานยนต์ ในขณะที่คนโดยสารรถจักรยานยนต์มิได้สวมหมวกนิรภัย ผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ที่ฝ่าฝืนข้อห้ามดังกล่าวต้องระวางโทษปรับไม่เกิน ๑,๐๐๐ บาท ขณะนี้สำนักงานตำรวจแห่งชาติกำลังดำเนินการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบบทบัญญัติเกี่ยวกับหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ๗) เพื่อกระตุ้นเตือนให้ทั้งผู้ขับขี่และผู้โดยสารรถจักรยานยนต์ปฏิบัติตามกฎหมายเพื่อความปลอดภัยของตนเอง

คำตอบข้อที่ ๒

พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๑๘ กำหนดว่ารถโรงเรียน รถบรรทุก หรือรถบรรทุกคนโดยสาร จะใช้บรรทุกคน สัตว์ หรือสิ่งของ ชนิดหรือประเภทใด ในลักษณะใด ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง ต่อมากระทรวงมหาดไทยได้ออกกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๒๒) ตามความในมาตรา ๕ และมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ กำหนดเกี่ยวกับการนั่งซ้อนท้ายรถจักรยานยนต์ ว่าให้รถจักรยานยนต์บรรทุกของไม่เกิน ๕๐ กิโลกรัม หรือบรรทุกคนไม่เกินจำนวนที่นั่ง แต่ให้นั่งซ้อนท้ายได้เพียงคนเดียว ในเรื่องนี้สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้พิจารณาแล้วเห็นว่าตามมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ได้กำหนดประเภทของรถไว้เพียง ๓ ชนิดเท่านั้น คือ รถโรงเรียน รถบรรทุก หรือรถบรรทุกคนโดยสาร ที่กระทรวงมหาดไทยจะสามารถออกกฎกระทรวงเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์การบรรทุกได้ แต่กฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๒๒) ได้ออกหลักเกณฑ์ไปถึงรถจักรยานยนต์ด้วย จึงเป็นการออกกฎกระทรวงเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด ดังนั้น เพื่อมิให้เกิดปัญหาข้อกฎหมายและเพื่อให้การปฏิบัติของตำรวจทุกหน่วยเป็นไปในแนวทางเดียวกัน สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้มีหนังสือสั่งการเมื่อวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๕ ให้ระงับการกวดขันจับกุมผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ที่อนุญาตให้ผู้อื่นนั่งซ้อนท้ายเกินกว่าหนึ่งคนตามกฎหมายกำหนด ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๒๒) ออกไปก่อนจนกว่าจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น โดยให้นำมาตรา ๑๒๑ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ (ผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ต้องนั่งครอบบนอานที่จัดไว้สำหรับให้ผู้ขับขี่

รถจักรยานยนต์นั้น ถ้าพนักงานเจ้าหน้าที่ได้กำหนดไว้ในใบคู่มือจดทะเบียนให้บรรทุกโดยสารได้ คนโดยสารจะต้องนั่งซ้อนท้ายผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ และนั่งบนอานที่จัดไว้สำหรับคนโดยสารหรือนั่งในที่นั่งพ่วงข้าง) มาใช้บังคับกวดขันการขับขี่รถจักรยานยนต์ในลักษณะดังกล่าวนี้แทน

ต่อมาได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๐ เป็นต้นไป โดยแก้ไขมาตรา ๑๘ จากเดิมเป็น “รถที่ใช้บรรทุกคน สัตว์ หรือสิ่งของ จะใช้บรรทุกในลักษณะใดโดยรถชนิดหรือประเภทใดให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง” ซึ่งจะทำให้กระทรวงมหาดไทยสามารถออกกฎกระทรวงกำหนดลักษณะการบรรทุกคนโดยสารของรถจักรยานยนต์ได้ และขณะนี้สำนักงานตำรวจแห่งชาติกำลังดำเนินการร่างกฎกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบรรทุกของรถที่ใช้บรรทุกคน สัตว์ หรือสิ่งของ พ.ศ. ตามร่างกฎกระทรวงฉบับดังกล่าวจะกำหนดให้คนโดยสารนั่งซ้อนท้ายรถจักรยานยนต์ได้เพียงคนเดียว และเมื่อร่างกฎกระทรวงเสร็จเรียบร้อยแล้วก็จะนำเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยลงนามต่อไป ในระหว่างที่ยังไม่มีการออกกฎกระทรวง ฯ สำนักงานตำรวจแห่งชาติต้องดำเนินการกับผู้ที่นั่งซ้อนท้ายรถจักรยานยนต์ตามหนังสือสั่งการดังกล่าวไปพลางก่อน

ในส่วนของการกวดขันจับกุมผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ที่เมาสุรานั้น สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้สั่งการให้เข้มงวดจับกุมผู้ขับขี่รถในขณะเมาสุราตั้งแต่วันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๔๖ เป็นต้นมา ตามที่ได้กล่าวมาแล้ว ในเรื่องมาตรการการทำให้ผู้ขับขี่และผู้โดยสารรถจักรยานยนต์ต้องสวมหมวกนิรภัยทุกครั้ง นอกจากนั้น ได้มีหนังสือสั่งการ ในการตรวจจับผู้ขับขี่ตามมาตรการ ๓ ม ๒ ข ๑ ร (มอเตอร์ไซค์ผิดกฎหมาย ขับรถขณะเมาสุรา ไม่สวมหมวกนิรภัย ไม่มีใบอนุญาตขับขี่ ไม่คาดเข็มขัดนิรภัย และขับรถเร็วเกินกำหนด) ให้พิจารณาตรวจสอบปริมาณแอลกอฮอล์ของผู้ขับขี่เป็นอันดับแรก แล้วจึงตรวจจับในข้อหาอื่นต่อไป ทั้งนี้เพื่อเป็นการป้องกันอุบัติเหตุทางถนนที่จะเกิดขึ้น จากผู้ขับขี่ที่เมาสุรา และให้เข้มงวดในการตรวจจับผู้ขับขี่ที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ เนื่องจากการเข้มงวดดังกล่าวจะก่อให้เกิดผลดี ๒ ประการ คือ

๑. ผู้ขับขี่ดังกล่าวมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุทางถนน ซึ่งเมื่อจับกุมได้มาก ก็ย่อมจะส่งผลให้อุบัติเหตุในพื้นที่ลดลงอย่างเป็นเหตุเป็นผลตามมาด้วย

๒. ตำรวจผู้จับกุมทุกคนที่มีสิทธิได้รับเงินรางวัลจากการจับกุมที่ชอบด้วยกฎหมาย
เงินดังกล่าวเป็นเงินที่สมควรได้รับคุ้มค่ากับความเหนื่อยยากในการปฏิบัติงานและก่อให้เกิด
ความภาคภูมิใจในการทำงาน

คำตอบข้อที่ ๓

สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้กำหนดให้การขับขี่รถจักรยานยนต์ในช่องทางด้านขวา
เป็นความผิดที่ต้องมีการบันทึกคะแนนตามข้อกำหนดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เรื่อง การดำเนินการ
บันทึกคะแนน อบรม ทดสอบผู้ขับขี่ที่กระทำผิด และการพักใช้ใบอนุญาตขับขี่ (ฉบับที่ ๓) ลงวันที่
๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ ตามข้อกำหนดฉบับนี้ผู้ที่ไม่ขับขี่รถจักรยานยนต์ซิดซ้ายจะถูกบันทึก
๑๐ คะแนน ในแต่ละครั้งที่มีการกระทำความผิดฐานดังกล่าว ผู้ขับขี่จะถูกสั่งยึดใบอนุญาตขับขี่ครั้งละ
ไม่เกิน ๖๐ วัน หากผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์กระทำความผิดนี้ ตั้งแต่ ๒ ครั้งขึ้นไป ภายใน ๑ ปี
นับแต่วันที่กระทำความผิดครั้งแรก ผู้ขับขี่รายนั้นจะต้องเข้ารับการอบรมและทดสอบ เมื่อทดสอบผ่าน
แล้วจึงจะได้รับใบอนุญาตขับขี่คืน หากผู้ขับขี่รายนั้นถูกบันทึกคะแนนรวมเกินกว่า ๖๐ คะแนน
ภายใน ๑ ปี นับแต่วันที่กระทำความผิดครั้งแรก ผู้ขับขี่ดังกล่าวจะถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตขับขี่ครั้งละ
ไม่เกิน ๙๐ วัน

นอกจากการใช้มาตรการบันทึกคะแนนในการดำเนินการกับผู้ที่ไม่ขับขี่รถจักรยานยนต์ซิดซ้าย
แล้ว สำนักงานตำรวจแห่งชาติจะประสานกรมทางหลวงให้จัดทำป้ายห้ามรถจักรยานยนต์ใช้ช่องทาง
ด้าน และติดตั้งป้ายดังกล่าวบริเวณทางหลวงทั่วประเทศที่มีการแบ่งทางเดินรถเป็นช่องทางด้านและ
ช่องทางคู่ขนาน พร้อมกันนี้ก็จะประชาสัมพันธ์ขอความร่วมมือจากผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ให้ปฏิบัติตาม
ป้ายห้ามดังกล่าวด้วย